Lietas Nr. A420287613
Lietas arhīva Nr. A42-00856-14

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Jelgavā 2014.gada 4.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis Mārtiņš Birkmanis,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru Carnikavas novada dome pieteicējas īpašumā esošajai atpūtas bāzei /adrese/ piešķirtu adresi.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ (turpmāk arī – pieteicēja) 2012.gada 27.jūnijā vērsās Carnikavas novada domē ar iesniegumu, kurā lūdza uzsākt administratīvo procesu no jauna administratīvajā lietā, kurā 2006.gada 21.jūnijā pieņemts lēmums (prot.Nr.13, 75.§), ar kuru atteikts pieteicējai piešķirt adresi pieteicējas īpašumā esošajai atpūtas bāzei /adrese/.

Ar 2012.gada 5.jūlija Carnikavas novada pašvaldības Centrālās administrācijas Būvvaldes sēdes protokola izrakstu Nr. B/Pr/8 1.§ (turpmāk – sākotnējais lēmums) atteikts pieteicējai uzsākt administratīvo procesu no jauna.

Ar Carnikavas novada pašvaldības izpilddirektora lēmumu Nr.CND/Le/Izp/3 atstāts negrozīts sākotnējais lēmums.

Lēmumā norādīts, ka 1984.gada inventarizācijas fakts nav pamats labvēlīgāka administratīvā akta izdošanai un to nevar atzīt par pierādījumu šajā administratīvajā lietā. Jauni pierādījumi nav iesniegti. 1984.gada inventarizācijas fakts ir bijis zināms pieteicējai jau sākotnējā administratīvā akta izdošanas laikā, tātad arī šī iemesla dēļ to nevar atzīt par pamatu administratīvā procesa uzsākšanai no jauna.

[2] 2012.gada 10.oktobrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Pieteikums pamatots ar tālāk minētajiem apsvērumiem.

[2.1] Minētajā gadījumā ir piemērojams Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 87.panta pirmās daļas jebkurš punkts: 1.punkts – mainījušies lietas faktiskie apstākļi, jo pieteicējai nebija zināms par 1984.gada inventarizāciju, kā arī nebija nekādas informācijas par LPSR Komunālās saimniecības ministra 1976.gada 13.aprīļa pavēli Nr.108 par instrukcijas „Par Latvijas PSR pilsētu un strādnieku ciematu būvju tiesisku reģistrāciju" apstiprināšanu; 2.punkts – lietas tiesiskie apstākļi mainījušies adresātam par labu, ņemot vērā to, ka ir atradusies 1984.gada inventarizācijas lieta, kas pati par sevi saturiski liecina par to, ka pieteicējai piederošās ēkas ir nekustamais īpašums „Namīpašuma kartīte"; 4.punkts – adresātam kļuvuši zināmi vai ir pieejami jauni pierādījumi, kas nebija tā rīcībā līdz sākotnējā administratīvā akta izdošanai un kas varētu būt par pamatu adresātam labvēlīgāka administratīvā akta izdošanai, jo pieteicējas rīcībā nebija ne 1984.gada inventarizācijas lieta, ne viņa varēja zināt par 1976.gada 13.aprīļa LPSR Komunālās saimniecības Pavēli – Instrukciju. Tādējādi citētās APL 87.panta normas saistībā ar konkrētiem lietas faktiskiem apstākļiem norāda uz tā piemērošanas nepieciešamību šai gadījumā, un normas nepiemērošana vērtējama kā prettiesiska.

[2.2] Atbildētāja atsauce uz Augstākās tiesas 2009.gada lēmumu, kurā norādīts, ka tehniskās inventarizācijas lietas sastāda ar mērķi apkopot informāciju par būvi, kas nemaina būves īpašnieka tiesības un pienākumus, uz šo strīdu vispār, vismaz citētajā apjomā bez papildus argumentiem, nav attiecināms.

[2.3] Nepiekrīt Lēmumā norādītajam, ka nav pierādījusi, ka ēka ir nekustamais īpašums un ka tās ekspluatācija ir likumīga.

[2.4] Nepiekrīt Lēmumā norādītajam, ka 1984.gada inventarizācija nav pamats labvēlīga akta izdošanai, jo to nevar atzīt par pierādījumu šajā lietā.

[2.5] Nepiekrīt Lēmumā norādītajam, ka par inventarizācijas esamību pieteicējai ir bijis zināms jau sākotnējā akta izdošanas laikā. Tāpat uzskata par nekompetentu, likuma prasībām neatbilstošu paziņojumu, jo par ko ir runa, lietojot vārdus „šīs" vai „sākotnēja akta izdošanas laiks", lēmumā nav norādīts. Lēmums satur vien klajus apgalvojumus, kam iztrūkst argumentācijas, pierādījumu, likumiskā pamatojuma.

[2.6] Apgalvojums, ka 1984.gada inventarizācijas lieta nav pamats labvēlīga administratīvā akta izdošanai, jo to nevar atzīt par pierādījumu, šajā lietā neiztur kritiku, jo tāpat kā iepriekš minētie lēmuma punkti ir tukši apgalvojumi bez argumentācijas un likumiska pamata. Tādējādi atbildētāja rīcība, izdodot pieteicējai nelabvēlīgu administratīvo aktu, ir bijusi prettiesiska.

[3] Atbildētājas pusē pieaicinātā iestāde Carnikavas novada dome tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā norāda, ka pašvaldības rīcībā nav dokumentu, kas būtu par pamatu adreses piešķiršanai 16 vasaras mājiņām /adrese B/. Pieteikumā norādītā 1984.gada inventarizācijas lieta nevar aizstāt normatīvajos aktos minētos dokumentus, kuri nepieciešami labvēlīga administratīvā akta izdošanai. 2009.gada 14.aprīlī stājies spēkā Administratīvās apgabaltiesas spriedums, ar kuru pieteicējas pieteikums par adreses piešķiršanu atpūtas bāzei /adrese/ tika noraidīts. Pamatojoties uz APL 282.panta 3.punktu, lūdz tiesvedību lietā izbeigt.

[4] Pieteicēja un tās pārstāve uz tiesas sēdi nav ieradusies. Pieteicējas pārstāve par tiesas sēdes vietu un laiku tika informēta likumā noteiktā kārtībā, apliecinot to ar 2014.gada 26.februāra parakstu lietas uzziņas lapā. 2014.gada 13.maijā tiesā pa e-pastu no pieteicējas pārstāves saņemts iesniegums, kurā lūgts izskatīt lietu bez pieteicējas un pārstāves klātbūtnes.

Atbildētājas pārstāve uz tiesas sēdi nav ieradusies. Atbildētājas pārstāve par tiesas sēdes vietu un laiku tika informēta likumā noteiktā kārtībā, apliecinot to ar 2014.gada 26.februāra parakstu lietas uzziņas lapā. 2014.gada 10.maijā tiesā pa pastu no atbildētājas saņemts iesniegums, kurā lūgts izskatīt lietu bez atbildētājas pārstāves klātbūtnes.

Tiesa atzīst, kalietu iespējams izskatīt bez pieteicējas, tās pārstāves un atbildētājas pārstāves klātbūtnes.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[6] Tiesa no lietas materiāliem konstatē, ka 2006.gada 3.aprīlī pieteicēja iesniedza iesniegumu Carnikavas novada domei ar lūgumu piešķirt atpūtas bāzei, kas atrodas Rīgas rajona /adrese/, adresi. Iesniegumā norādīts, ka adrese nepieciešama, lai varētu veikt inventarizāciju īpašuma reģistrēšanai zemesgrāmatā.

2006.gada 21.jūnijā Carnikavas novada dome pieņēma lēmumu Nr.13, ar kuru atteica adreses piešķiršanu atpūtas bāzei. Pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par Carnikavas novada domes 2006.gada 21.jūnija lēmuma Nr.13 atcelšanu.

[7] Ar Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 12.oktobra spriedumu pieteikums noraidīts. 2009.gada 14.aprīlī lietā stājies spēkā Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 10.novembraspriedums, ar kuru noraidīts pieteicējas pieteikums. Tiesa nonākusi pie tālāk minētajiem secinājumiem.

Administratīvā rajona tiesa, izskatot lietu, secinājusi, ka Ministru kabineta 2002.gada 27.augusta noteikumi Nr.384 „Adresācijas noteikumi" (turpmāk – Adresācijas noteikumi) nosaka kārtību, kādā tiek piešķirta adrese adresācijas objektam – ēkai, ja tā ir nodota ekspluatācijā atbilstoši būvniecību regulējošām normām. Nav pieļaujama situācija, ka adrese tiek piešķirta nelikumīgi uzbūvētai ēkai un/vai ēkai, kas nav nodota ekspluatācijā, jo tādējādi tiktu atzītas nelikumīgas būvniecības sekas, kas būtu pretrunā ar būvniecības procesu regulējošām normām *(sk. Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 12.oktobra spriedumu Nr.A42458806 12.punktu)*.

Tāpat Administratīvā rajona tiesa izvērtējot Adresācijas noteikumu 2.punktu kopsakarā ar 3.punktu, secinājusi, ka adresi var piešķirt tikai tādai ēkai, kas ir nekustamais īpašums. Likumdevēja mērķis bija nodrošināt vienotu adresācijas objektu uzskaiti. To nevar nodrošināt, ja adreses tiktu piešķirtas kustamām lietām vai ēkām ar nepastāvīgu raksturu (piemēram, īslaicīgas lietošanas būvēm, pagaidu būvēm vai sezonas būvēm), tāpat nevar pieņemt, ka adresācijas noteikumi varētu paredzēt jebkāda veida faktiskā lietojuma automātisku uzskaiti *(sk. Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 12.oktobra spriedumu Nr.A42458806 16.punktu)*.

Administratīvā apgabaltiesa pievienojusies Administratīvās rajona tiesas izdarītajiem secinājumiem. Arī Augstākā tiesa izdarītos secinājumus atzinusi par pamatā pareiziem, norādot, ka tā kā pieteicējas īpašums nav atzīstams par ekspluatācijā nodotu nekustamo īpašumu, tam nav piešķirama adrese *(sk. Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 10.novembra sprieduma Nr.A42458806 10.punktu; Augstākās tiesas 2009.gada 14.aprīļa lēmuma Nr.SKA-231/2009 8.punktu)*.

[8] Augstākā tiesa arī atzinusi, ka pieteicējai piederošās ēkas nav tādas, kas ierakstāmas zemesgrāmatā, apliecina tālāk minētie dokumenti. 1996.gada 15.jūlija nomaksas pirkuma līguma, kas noslēgts starp valsts AS „Privatizācijas aģentūra" un AS /Nosaukums E/ 1.3.3.apakšpunktā minēts, ka pircējs lieto zemesgabalu Carnikavas pagastā saskaņā ar noslēgto nomas līgumu ar Carnikavas pagasta pašvaldību. Līguma priekšmets ir norādīts līguma 2.1.apakšpunktā un tas ir valsts inženieru formas /Nosaukums E/ un valsts uzņēmuma Informācijas un kompjūteru tehnoloģijas centra „Interbaltkompjūters" valsts īpašuma daļa, kas sastāv no nekustamā īpašuma (ēkām, būvēm), kustamās mantas saskaņā ar privatizācijas komisijas pamatlīdzekļu novērtēšanas aktu un apgrozāmajiem līdzekļiem saskaņā ar privatizācijas komisijas apgrozāmo līdzekļu novērtēšanas aktu. Līguma 2.1.1.apakšpunktā kā nekustamā manta nav norādītas atpūtas bāzes 16 pārvietojamās mājiņas, kuras pieteicēja vēlāk 1998.gada 20.maijā nopirka no AS /Nosaukums E/ *(sk. Augstākās tiesas 2012.gada 21.februāra lēmumā lietā Nr.SKA-258/2012 11.punktu)*.

Minētais apliecina, ka atpūtas bāzes pārvietojamās atpūtas mājiņas to privatizācijas procesā netika uzskatītas par nekustamo īpašumu. Fakts, ka šīs ēkas faktiski atrodas uz strīdus zemesgabala, nemaina šo ēku statusu.

[9] Pieteicēja ar 2012.gada 25.jūnija iesniegumu atkārtoti vērsusies Carnikavas novada Pašvaldības Centrālās administrācijas būvvaldē, lūdzot piešķirt adresi *(lietas 23.lapa)*. Līdz ar to tiesai atkārtoti jāvērtē, vai pastāv priekšnosacījumi labvēlīga administratīvā akta izdošanai.

Izvērtējot lietas materiālus, tiesas ieskatā, iepriekš konstatētos apstākļus lietā nevar mainīt Namīpašuma kartīte, kas izgatavota 1984.gada 28.februārī *(lietas pielikums Nr.1 127.-138.lapa)*. Pirmkārt, namīpašuma kartīte nav automātiski atzīstama par līdzvērtīgu dokumentu aktam, kas apliecina ēku pieņemšanu ekspluatācijā, un tā būtu vērtējama tikai kopsakarā ar citiem dokumentiem lietā. Otrkārt, izvērtējot namīpašuma kartīti, konstatējams, ka atbilstoši izstrādātajai 1a formai to parakstījis tehniķis inventarizators, atsevišķās vietās, bet ne visās, arī kontrolieris, bet nav parakstījis biroja priekšnieks. Tas, ka namīpašuma kartīti nav parakstījis biroja priekšnieks, atzīstams par būtisku trūkumu dokumenta noformēšanā, kas ir pamats šaubām par dokumenta spēkā esamību.

Būtiski lietā ir tas, kā tas konstatēts jau iepriekš, tieši no vēlāk sastādītajiem dokumentiem – 1996.gada 15.jūlija nomaksas pirkuma līguma un 1998.gada 20.maija pirkuma līguma, secināms, ka pieteicējai piederošās dārza mājiņas nav atzīstamas par nekustamo īpašumu.

Balstoties uz šiem apstākļiem, nav pamata atzīt dārza mājiņas par nekustamo īpašumu, kas ir šķērslis adreses piešķiršanai.

[10] Pieteicējas ieskatā faktu, ka strīdus ēkas ir nekustamais īpašums, pierāda pieteicējas pasūtītā un Valsts zemes dienesta izgatavotā ēku tehniskās inventarizācijas – kadastra lieta, kas katrai ēkai piešķir atsevišķu kadastra numuru, dod ēku parametru aprakstu un izvietojumu shēmas uz zemes. Strīdus ēkas arī reģistrētas nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā.

Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 16.panta 2.punkta „a" un „b" apakšpunkts noteic, ka par nekustamā īpašuma objektu var noteikt būvi, izņemot būvi, kuru var pārvietot no vienas vietas uz citu vietu, to neizjaucot vai citādi ārēji nebojājot; pagaidu būvi.

Augstākā tiesa norādījusi, ka ēkas kā nekustamā īpašuma izveidošana nav iedomājama bez tiesiskas sasaistes ar zemi. Zemes reformas laikā īpašuma tiesību pārkārtošana jeb zemes nodošana privātpersonām tika īstenota administratīvā kārtībā atbilstoši pašvaldību un valsts lēmumiem. Nav šaubu par to, ka ne valsts, ne pašvaldība nav nodevusi pieteicējai zemi būvniecībai (vai pagaidu būvju pārveidošanai par nekustamo īpašumu). Tādējādi jau Augstākās tiesas 2012.gada 21.februāra lēmumā lietā Nr.SKA-258/2012 faktiski ir atzīts, ka strīdus zemes izmantošana zemes reformas pabeigšanai ir pamatota, tā kā šī zeme nav uzskatāma par apbūvētu. Šādos apstākļos fakts, ka pieteicējas ēkas tomēr ir reģistrētas kadastra reģistrā, kas var radīt jautājumu par to, vai tās pamatoti tiek uzskatītas par pagaidu vai pārvietojamām būvēm, pats par sevi nav pietiekams, lai atzītu, ka šīs būves tiesiski ir ieguvušas nekustamā īpašuma statusu, kas dod tiesības uz zemes zem tām iegūšanu īpašuma reformas ietvaros *(sk. Augstākās tiesas 2013.gada 4.jūnija lēmumā lietā Nr.SKA-581/2013 10.punktu)*.

[11] Balstoties uz iepriekš norādīto, atzīstams, ka lietā nepastāv priekšnosacījumi pieteicējai labvēlīga administratīvā akta izdošanai. Līdz ar to pieteikums nav pamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289.-291.pantu, tiesa

nosprieda

noraidīt pilnībā /pers. A/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru Carnikavas novada dome pieteicējas īpašumā esošajai atpūtas bāzei /adrese/ piešķirtu adresi.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnesis *(paraksts)* M.Birkmanis